

אמר רבי יוסי ברבי חנינא: הא דמטרחינן ליה לילך ד' מילין לתפילה ולנטילת ידים, לא שנו כן אלא כשבית הכנסת או המים נמצאים לפניו. והם בכיוון הליכתו.

אבל אם הם לאחוריו, אינו צריך לחזור אחורנית בשבילם. אלא אפילו מרחק מיל אינו חוזר. (11)

אמר רב אחא: ומינה [מדברי רבי יוסי ברבי חנינא] שמעינן, כי דוקא מרחק מיל הוא דאינו חוזר.

הא אם בית הכנסת או המים רחוקים ממנו פחות ממיל, הרי הוא חוזר בשבילם אף לאחוריו.

מתניתין:

כל המלאכות שהם צורך אוכל נפש, כגון בישול ואפיה, הותרו לעשותם ביום טוב. וכל דבר שאינו ראוי לאכילה מחמת איסורו, לא הותר ביום טוב לאפותו. משום דלא קרינן ביה "אוכל נפש".

ומעתה, הבא לאפות עיסה טמאה ביום טוב של פסח, מתעוררת לו בעיה בהפרשת החלה. שהרי אם יפריש חלה קודם האפיה, שוב לא יוכל לאפותה. לפי שחלה טמאה

שמעתא. ולא שלשה דברים בלבד אמר, אלא וארבעה דברים אמר בה [בהליכת ד' מילין].

והוא מינייהו [הדבר הנוסף על השלושה האמורים] הוא "עבוד העור".

העור הרגיל של נבילה הוא עור קשה ואינו נחשב בשר, ולכן הוא אינו מטמא כבשר הנבילה. אבל יש עורות רכים שדרכם להיאכל כבשר, ואותם עורות מטמאים טומאת נבילה כבשר עצמו.

ותנן: וכולן [כל העורות הרכים המטמאים כבשר], אם אירע שעובדן כדרך עיבוד העורות, או ששטח את עורותיהם והילך בהן עד שדרס עליהם כדי שיעור עבודה [עיבוד, שהדריסה היא תחילת העיבוד] — בטל מהם תורת בשר.

והרי הם טהורין מלטמא טומאת נבילה.

חזן מעור האדם, שאף לאחר שעבדו, דינו כבשר. ועדיין הוא מטמא טומאת מת.

והוינן בה: כמה הוא שיעור הילוך שיש בו כדי עבודה?

אמר אייבו, אמר רבי ינאי: כדי הילוך ארבעה מילין.

אבל לפירוש הערוך, גם בגבל נאמר חילוק בין לפניו לאחוריו. שהרי בהולך בדרך מיירי. תוספות.

ואף הרמב"ם [שם] לא הזכיר בגבל חילוק בין לפניו לאחוריו, על אף שפירש נמי כהערוך, דאיירי בהולך בדרך. ויעוין בכסף משנה שם.

ברכת "אשר יצר". שהרי אינה ברכת הנהנין ולא ברכת המצוות, אלא ברכת השבח.

11. ולא קאי אלא על נטילת ידים ותפלה. אבל בגבל לא נאמר חילוק זה. רש"י. וכתב כן לשיטתו, דלא איירי בהולך בדרך, אלא בגבל עצמו שבין כך נמצא במקומו.